

Datum
2024-05-31

Vår ref:
Anders
Persson

Regeringskansliet
li.remissvar@regeringskansliet.se
li.bb@regeringskansliet.se

Innovationsföretagens remissvar avseende Boverkets förslag till införande av gränsvärden för klimatdeklarationer av byggnader LI2023/02459

Innovationsföretagen tackar för möjligheten att lämna remissyttrande avseende Boverkets förslag till införande av gränsvärden för klimatdeklarationer av byggnader LI2023/02459.

Innovationsföretagen är bransch- och arbetsgivarorganisationen för arkitekt- och ingenjörföretag. Vi samlar 850 företag med cirka 45.000 medarbetare i en bransch som skapar innovativ design för smarta samhällen.

Innovationsföretagen är positiv till förslaget

- Innovationsföretagen ställer sig positiv till införande av gränsvärden för klimatdeklaration av byggnader till 2025. Gränsvärden måste införas snarast möjligt.

Innovationsföretagen menar också att:

- Föreslagna gränsvärden inte är tillräckliga utan bör minst ligga i linje med målen i färdplanen för bygg- och anläggningssektorn. Gränsvärden bör vara minst 25% lägre än medianen i referensvärdesstudien till 2025.
- Även klimatpåverkan från markarbeten bör inkluderas i klimatdeklarationen.
- Gränsvärden behöver skärpas tidigare än efter fem år.
- Klimatdeklarationerna måste omfatta fler delar av livscykeln.
- Klimatdeklaration bör utföras av certifierad expert

Inledning - En bra start men högre ambitioner krävs

Innovationsföretagen ser förslaget som ett första steg som snabbt behöver kompletteras och utvecklas. Klimatdeklarationerna behöver omfatta fler delar av livscykeln och mer än bara nybyggnation. Sektorns aktörer har i färdplanen för fossilfri konkurrenskraft i bygg- och anläggningssektorn konstaterat att det krävs samverkan mellan aktörer.

Det krävs ett ökat fokus på cirkulära affärsmodeller och återbruk. Aktörerna i sektorn har gemensamt tagit fram en resurshierarki, som inleds med att tänka om och som därefter följer stegen att optimera nyttjandet av det befintliga, att förlänga livslängd, att anpassa, att komplettera och som sista steg bygga nytt. Detta innebär ett helt nytt synsätt och en transformation av hur sektorn arbetar. Det kommer att bli ett ökat fokus på tidiga skeden och ett ännu större fokus på byggnaders och infrastrukturens livscykel. För att hänga med i denna utveckling så behöver såväl regelverk kring byggandet utvecklas som mål och ambitioner med klimatdeklarationer ligga i linje med marknadens förväntningar och ambitioner.

I linje med detta bör Boverket ta fram en långsiktig plan kring klimatdeklarationernas framtida utveckling med ambitionen att den sträcker sig till 2045. Detta skulle underlätta för marknaden och leverantörer att göra långsiktiga investeringar och kunna nå målen.

- **Föreslagna gränsvärden är inte tillräckliga**

Innovationsföretagen anser att de föreslagna gränsvärdena inte är tillräckligt skarpa och därmed riskerar att inte vara drivande för den transformation och förändring som krävs i sektorn.

Gränsvärdena bör minst ligga i linje med den färdplan som företagen själva tagit fram för fossilfri konkurrenskraft i bygg- och anläggningssektorn. Och givetvis i linje med Sveriges klimatmål.

Innovationsföretagens medlemmar har högt uppsatta ambitioner och klimatmål. Bedömningen, baserat på den kunskap och erfarenhet som finns, är att sektorn med befintliga lösningar och kunskap redan idag klarar och genomför projekt med mer ambitiösa gränsvärden.

Detta återspeglas också i mål och ambitionen i sektorn där en halvering av sektorns klimatpåverkan är satt till år 2030 och nettonollutsläpp 2045.

- **Även klimatpåverkan från markarbeten bör inkluderas i klimatdeklarationen**

Markarbeten har en stor klimatpåverkan i samhällsbyggandet och även centralt när det gäller minskad resursanvändning och avfall från byggandet.

Det är därför av största vikt att även markarbeten kan inkluderas i klimatdeklarationer så snart som möjligt så att beräkningar genomförs och kunskap kan byggas upp kring arbetssätt för att minska klimatpåverkan från markarbeten. Detta är något som på sikt kommer få positiv påverkan på planeringsarbete på övergripande nivå och därmed förutsättningar för minskad klimatpåverkan generellt.

- **Gränsvärden behöver skärpas tidigare än efter fem år**

Bygg- och fastighetssektorn står för cirka en femtedel av Sveriges totala utsläpp av växthusgaser. Det är därför av högsta vikt att skapa förutsättningar för ökad takt i klimatomställningen för alla aktörer i sektorn. Detta innebär att sätta en ribba som är möjlig att nå men som kräver höga ambitioner och kontinuerlig utveckling. Samtidigt krävs en tydlighet kring att kraven kommer skärpas kontinuerligt för att stimulera investeringar, forskning och utveckling och därmed ge företagen förutsättningar att göra investeringar och på så sätt skapa långsiktig avkastning och lönsamhet.

Med den föreslagna låga ambitionsnivån i skärpning av kraven riskeras företagens investeringar och långsiktiga utveckling, till förmån för kortsiktighet, kostnadsjakt med ökade samhällskostnader och marknadsmisslyckande som följd.

- **Klimatdeklarationer måste omfatta fler delar av livscykeln och inte bara nyproduktion**

Innovationsföretagen vill betona att om rätt drivkrafter och incitament ska skapas, och att suboptimering ska kunna undvikas så krävs det att klimatdeklarationer kan hanteras utifrån ett livscykelperspektiv. Självklart kan det vara utmanande att hitta rätt former för detta, men arbetet måste påbörjas så att ny metodik och nya metoder för att hantera hela byggnadens livscykel kan hanteras. Behovet av att inkludera fler delar av livscykeln får dock inte hindra införandet av gränsvärden till 2025. Men arbetet med att utreda, bygga kunskap och att ta fram metodik behöver starta nu för att därmed kunna ligga i linje med Energy Performance of Buildings Directive, (EPBD)

En betydande del av utsläppen av växthusgaser kommer dessutom från renovering samt om- och tillbyggnad, vilket gör att även dessa behöver inkluderas i lagkrav. Inte minst är detta viktigt ur perspektivet att vi går mot en utveckling där bevarande, återbruk, ombyggnation och förändrad användning kommer att bli en allt större del av samhällsbyggandet.

- **Klimatdeklaration bör utföras av certifierad expert**

Innovationsföretagen anser att klimatdeklarationer ska genomföras av certifierad expert, precis som för energideklarationer. Genomförandet av klimatdeklarationer kräver goda förkunskaper och erfarenheter av livscykelanalyser, metodik, komplexa beräkningar och förmågan att kunna tolka utfall och resultat. Då dessa beräkningar är komplexa är det svårt att se att en ökad tillsyn skulle räcka för att upprätthålla en hög kvalitet på klimatdeklarationer.

Innovationsföretagen står till förfogande för förtydliganden och fortsatt dialog.

31 maj 2024

INNOVATIONSFÖRETAGEN

Anders Persson
Chef för strategisk utveckling och internationella frågor